

Veilig Practicum

Sectie Natuurwetenschappen



Bron: S+B



Veiligheid

Als je in een practicumlokaal aan het werk gaat, moet je altijd denken aan je eigen veiligheid en die van anderen. Daarom zijn er practicumregels opgesteld en zijn er veiligheidsvoorzieningen in het practicumlokaal.

In dit protocol staan de veiligheidsregels, die gelden voor alle practicumlokalen op het Scala College voor de vakken Biologie, Natuurkunde, NLT en Scheikunde. Deze kun je ook nalezen op de internetsite van school: www.scalacollege.nl

Verder vind je informatie over hoe te handelen bij een ongelukje, hoe om te gaan met chemicaliën en als laatste hoe je met een brander werkt.

Veiligheidsregels in het practicumlokaal

1. Ga nooit zonder toestemming het lokaal binnen. Toestemming krijg je van je docent, TOA (= technisch onderwijsassistent). Ook het kabinet is zonder speciale toestemming verboden terrein.
2. Zorg ervoor dat de tafels en looppaden vrij zijn van tassen en jassen. Tassen moeten onder de tafels worden geschoven.
3. Bij practica is het dragen van een veiligheidsbril verplicht en worden lange haren opgebonden. Het dragen van petten, sjaals en hoofddoeken is tijdens practicum niet toegestaan (zie het protocol kledingvoorschriften van het Scala College op de website).
4. Draag altijd een laboratoriumjas en knoop deze goed dicht.
5. Eten, drinken en dus ook snoepen is niet toegestaan.
6. Ga er vanuit dat materialen en chemicaliën gevaarlijk zijn en werk altijd rustig en geconcentreerd, voorkom morsen van chemicaliën op boeken, kleding, tassen en tafels. Gebruik daarom altijd de aanwezige onderplaten om de tafels te beschermen. Was altijd je handen na het practicum.
7. Hou je stipt aan de practicum voorschriften dus voer geen ander practicum uit zonder toestemming van docent of TOA. Je hebt geen of te weinig ervaring met het desbetreffende vak, waardoor je de gevolgen niet kunt overzien.
8. Neem nooit iets mee uit het practicumlokaal of kabinet zonder toestemming.
9. Zorg ervoor dat je weet waar je de nooduitgang(en), veiligheidsmiddelen (brillen, blusmiddelen, (oog)douche, branddeken e.d.) en de noodschakelaar kunt vinden. Oneigenlijk gebruik ervan is verboden.
10. Ruim alles netjes op (in de blauwe bak). Er mag niets in de gootsteen.
11. Werk mee aan een schoon milieu dus:
 - papier in de papierbak;
 - glas in de daarvoor bestemde afvalbak;
 - chemicaliënresten, volg hiervoor de richtlijnen van de docent en/of TOA.
12. Lekkages, verstoppingen, kortsluitingen, breuk en gevaarlijke situaties (ongevallen en bijna-ongevallen) direct melden bij de docent of TOA.

13. Proef niet van de stoffen tenzij het uitdrukkelijk is toegestaan. Raak stoffen niet aan met je handen.
14. Als je moet ruiken aan stoffen, ruik dan heel voorzichtig.
15. Richt een reageerbuis nooit op jezelf of op een ander.

Ken de veiligheidsregels en pas ze altijd toe.

Wat te doen als er toch iets gebeurt.....

Als jullie je goed aan de veiligheidsregels houden, is de kans op ongelukken het kleinst. Maar wat moet je doen als er toch iets gebeurt?

1. Hand verbrand? : minimaal 10 minuten koelen met lauw stromend water. Kleding of haar in brand: gebruik de nooddouche of branddeken en begin. Zodra het vuur gedoofd is met koelen zoals hierboven omschreven.
2. Iets in het oog: gebruik de oogdouche in het lokaal of kabinet.
3. Chemicaliën gemorst op je handen: handen meteen goed wassen.
4. Agressieve stoffen op je kleding: kleding uittrekken indien mogelijk daarna spoelen met veel water.
5. Gemorste chemicaliën, water op de vloer of gebroken glaswerk moet onmiddellijk opgeruimd worden.
6. Bij onwel worden of letsel: altijd de docent of TOA waarschuwen.

Bij alle bovenstaande punten stel je ook gelijk de docent en/of TOA op de hoogte, zodat zij je verder kunnen helpen indien nodig.

Gebruik van chemicaliën

In een scheikundelokaal is veilig werken extra belangrijk.

Dit omdat je bij een scheikundepracticum gebruik maakt van chemicaliën. Als je met onbekende 'stoffen' gaat werken, moet je goed opletten wat de docent of TOA hierover vertelt. Maar let ook goed op de gevarensymbolen, die staan meestal op de etiketten. Een gevarensymbool geeft de gevaren van een stof aan.

Regels voor chemisch afval

Ook belangrijk zijn de richtlijnen die wij op school gebruiken om op een verantwoorde manier om te gaan met het chemische afval.

Immers, de meeste chemische stoffen zijn schadelijk voor het milieu.

Voor iedere groep stoffen zijn er richtlijnen. De meeste stoffen worden verzameld in de daarvoor bestemde afvalcontainers. Sommige stoffen worden apart ingenomen en worden eerst speciaal behandeld voordat ze kunnen worden afgevoerd.

De aanwijzingen voor chemisch afval kunnen dus per les verschillen. Bij het opruimen wordt meestal verteld door de docent of TOA wat je met het afval moet doen. Als je toch twijfelt, vraag aan je docent of TOA wat je moet doen.

Er is een protocol afvoer van chemische afvalstoffen. (website).



Explosief



Oxiderend



Ontvlambaar



Irriterend, sensibiliserend, schadelijk



Corrosief



Giftig



Gevaarlijk voor het aquatisch milieu



Gassen onder druk



Lange termijn gezondheidsgevaarlijk

Hoe werk je met een brander?

Je hebt nodig

- Brander

- Gasslang
- Gaskraan
- Lucifers of aansteker

Veiligheid

Bind lang haar samen met een haarelastiek.
Je voorkomt dan dat je haar in de brand vliegt.

Stap 1 Voorbereiding

Sluit de slang aan op de brander en op de gaskraan
Draai de luchtring en de gasschroef dicht

Stap 2 Gas aansteken

Draai de gaskraan op de tafel open.
Steek de lucifer aan.
Steek de waakvlam aan, kleine buisje aan de bovenkant van de brander.
Draai langzaam de gasschroef open.
De brander brand nu met een goed zichtbare gele vlam.

Je kunt drie soorten vlammen maken.

- 1) De luchtring dicht. De brander brand met een goed zichtbare, gele vlam.
- 2) Draai de luchtring een beetje open. De brander brandt nu met een slecht zichtbare, blauwe vlam.
Deze blauwe vlam is veel heter dan de gele vlam.
- 3) Draai de luchtring helemaal open.
Je krijgt een ruisende, blauwe vlam.
Dit is de heeste vlam.

Veiligheid

Als je de brander even niet gebruikt, draai dan de luchtring dicht.
En de gas kraan laag zodat alleen de waakvlam brand.

De brander uitdoen

- 1) de luchtring dicht
- 2) de gaskraan op tafel dicht
- 3) de gasschroef van de brander dicht



Leerling verklaring.



Hier bij verklaar ik dat ik het Protocol Veilig practicum heb gelezen en begrepen.

Ik ben mij hierdoor zeer bewust van de gevaren die er zijn bij het doen van Practica.

Ik beloof door het ondertekenen van dit protocol dat ik mij aan de regels zal houden om hiermee mijzelf en anderen niet in gevaar te brengen.

Alphen aan den Rijn,

Alphen aan den Rijn,

Datum:

Datum:

.....

.....

Docent

Leerling

.....

.....

Handtekening

Handtekening

.....

.....